

Brüsszel, 2019. november 13.
(OR. en)

14051/19

Intézményközi referenciaszámok:

2018/0216(COD)

2018/0217(COD)

2018/0218(COD)

AGRI 543
AGRILEG 194
AGRIFIN 75
AGRISTR 71
AGRIORG 82
CODEC 1624
CADREFIN 370

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	a Tanács
Biz. dok. sz.:	9645/18 + COR 1 + ADD 1 9634/18 + COR 1 + ADD 1 9556/18 + REV 1 (en, de, fr) + COR 1
Tárgy:	A 2020 utáni KAP-ra vonatkozó reformcsomag – <i>A KAP környezeti és éghajlat-politikai vonatkozású aspektusai – közös, ambiciózus és rugalmas zöldítési struktúra</i>

A „Mezőgazdasági és Halászati” Tanács 2019. november 18-i ülésének előkészítéseként mellékelten továbbítjuk a delegációknak „A KAP környezeti és éghajlat-politikai vonatkozású aspektusai – közös, ambiciózus és rugalmas zöldítési struktúra” című elnökségi vitaanyagot, amely a miniszteri vitát irányító kérdéseket is tartalmaz.

ELNÖKSÉGI VITAANYAG:

**A KAP KÖRNYEZETI ÉS ÉGHAJLAT-POLITIKAI VONATKOZÁSÚ ASPEKTUSAI –
KÖZÖS, AMBICIÓZUS ÉS RUGALMAS ZÖLDÍTÉSI STRUKTÚRA**

A Mezőgazdasági és Halászati Tanács 2019. július 15-i ülésén a miniszterek véleménycserét tartottak a 2020 utáni közös agrárpolitika (KAP) környezeti és éghajlat-politikai vonatkozású aspektusairól. Az ülést megelőzően az elnökség vitaanyagot (10622/19) készített és felkérte a minisztereket, hogy fejtsék ki véleményüket a bizottsági javaslat leglényegesebb elemeiről, és mérlegeljenek olyan lehetséges további javításokat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy el lehessen érni a környezeti és éghajlat-politikai célok tekintetében a kívánt ambiciózusabb szintet.

Számos delegáció támogatását fejezte ki – noha eltérő mértékben – aziránt, hogy a jövőbeli KAP környezeti és éghajlat-politikai céljainak szintje a jelenleginél ambiciózusabb legyen. A delegációk továbbá hangsúlyozták, hogy fontos: i. megfelelő finanszírozást biztosítani szigorúbb környezeti feltételek támogatása céljából, ii. csökkenteni a mezőgazdasági termelők és a hatóságok adminisztratív terheit egyaránt, a feltételrendszernek való megfelelés ellenőrzése tekintetében is, és iii. lehetővé tenni a tagállamok számára, hogy a követelmények teljesítése során figyelembe vegyék a helyi szükségleteket, ezzel is nagyobb rugalmasságot, valamint egyszerűbb és közérthetőbb rendelkezéseket biztosítva.

Több miniszter felvetette azt is, hogy további szakmai munkára van szükség, és a Tanács utasította a Mezőgazdasági Különbizottságot, hogy folytassa a megbeszéléseket az e témához kapcsolódó javaslatok továbbfejlesztése érdekében. Az ősz folyamán a horizontális mezőgazdasági kérdésekkel foglalkozó munkacsoportban is folytatódott a szakmai munka.

1. A KAP környezeti és éghajlat-politikai ambíciójának erősítése terén eddig elért eredmények

A **feltételeesség** (a stratégiai tervről szóló rendelet 11–12. cikke és III. melléklete) közös uniós kiindulási alapot jelent – környezeti és éghajlat-politikai szempontból – a támogatásban való részesüléshez. A bizottsági javaslat számos meglévő zöldítési követelményt és kölcsönös megfeleltetési követelményt beépít az új, megerősített feltételrendszerbe, amely az alapját fogja képezni annak, hogy a KAP-stratégiai terv szerinti kifizetésekhez lehessen jutni.

A megerősített feltételrendszert a tagállamok a sajátosságaikat és szükségleteiket figyelembe vevő nemzeti előírásokká fogják átalakítani. Az egymást követő elnökségek (Ausztria, Románia, Finnország) által végzett munka célja az volt, hogy egyértelművé tegye a feltételeességre vonatkozó követelményeket, és biztosítsa a szükséges rugalmasságot annak érdekében, hogy Európa-szerte figyelembe lehessen venni a különböző helyi feltételeket és körülményeket.

Fontos, hogy a feltételrendszer alapkövetelményként az EU mezőgazdasági földterületeinek a lehető legnagyobb részét lefedje. Ugyanakkor fontos egyensúlyt teremteni a feltételeesség ellenőrzéséhez kapcsolódó adminisztratív terhek és a **kisüzemi gazdálkodás** környezeti hatása között. Ezért a mezőgazdasági kisüzemek esetében indokoltnak tűnik egyszerűbb ellenőrzési rendszert alkalmazni és a feltételrendszerre vonatkozó szankciók alól bizonyos mentességeket biztosítani.

Az elnökség véleménye szerint a feltételeességre vonatkozó, jelenleg tárgyalat szövegtervezet, amely a földterületek jó mezőgazdasági és környezeti állapotára és a jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményekre (JFGK) vonatkozó előírásokat új elemekkel bővíti, a jelenlegi alapkövetelménynél magasabb környezeti és éghajlati szintet ér el. Ugyanakkor egyenlő versenyfeltételeket biztosít, miközben a tagállamokat hozzájuttatja az ahhoz szükséges rugalmassághoz, hogy az előírásokat és követelményeket a helyi körülményekhez és szükségletekhez igazítsák.

Az egyszerűsítés érdekében a tagállamok megkapnák a szükséges mozgásteret **a feltételeességre vonatkozó ellenőrzések és szankciók** végrehajtása terén (**a horizontális rendelet 84–87. cikke**). A megfelelés elmulasztása miatti szankciók arányosabbak lennének az érintett előírás vagy követelmény céljának megvalósulásához kapcsolódó következményekkel.

Az elnökség a KAP-pal kapcsolatos jogi szövegek tervezeteinek további módosításán és egységes szerkezetbe foglalásán is dolgozott, különös tekintettel a következő elemekre, amelyek fontosak a tagállamok stratégiai terveinek kezelése, valamint a környezeti és éghajlat-politikai ambíció megvalósításához való hozzájárulás szempontjából:

- **A földterület támogathatósága (a stratégiai tervről szóló rendelet 4. cikke (1) bekezdésének c) pontja):** az elnökség javasolta a földterület tekintetében a közvetlen kifizetésekre való jogosultságra irányadó szabályok módosítását annak biztosítása érdekében, hogy ezek a szabályok ne gátolják a jövőbeli KAP környezeti ambíciójának a megvalósítását. Ez a megközelítés megakadályozza, hogy a mezőgazdasági termelők a szigorúbb feltételelességi követelmények miatt elveszítsék a támogatást, és arra ösztönzi őket, hogy elkötelezzék magukat ökorendszerek mellett, ezáltal növelve a környezeti és éghajlat-politikai célok eléréséhez való hozzájárulásukat;
- **A pénzügyi rugalmasság (a stratégiai tervről szóló rendelet 88. és 89. cikke):** az elnökség által tett szövegezési javaslatok jelentősen csökkentenék a finanszírozás elvesztésének a kockázatát olyan esetekben, amikor bizonyos beavatkozások igénybevétele – különösen az ökorendszerek tekintetében – a vártnál alacsonyabb. A rugalmasság azt is lehetővé tenné, hogy a tagállamok által a stratégiai tervükben indokolt bizonyos korlátokon belül forrásokat csoportosítsanak át más közvetlen kifizetési beavatkozásoktól – például – az ökorendszerek javára, amennyiben az ökorendszerekhez való csatlakozás a vártnál nagyobb mértékű. Ez biztosítaná, hogy az ökorendszerek vonzóak maradjanak, és hogy az értékes projektek megfelelő finanszírozásban részesüljenek még akkor is, ha a felhasználás eltér az eredetileg tervezettől, ami kockázatot jelent, mivel az ökorendszerek olyan új eszközök, amelyek tekintetében nem áll rendelkezésre korábbi tervezési/végrehajtási tapasztalat.

Az elnökség részletesen megvitatta **a környezeti és éghajlat-politikai célkitűzések teljesítéséhez hozzájáruló beavatkozástípusokra** vonatkozó jogalkotási javaslatot is. Különösen a 28. cikk (ökorendszerek), a 65. cikk (gazdálkodási kötelezettségvállalások), a 66. cikk (hátrányos természeti adottságokkal rendelkező területek), a 67. cikk (bizonyos kötelező követelmények) és a 68. cikk (beruházások) nem termelési jellegű elemeinek megfogalmazását finomították, és a szövegek a tagállamok nagy többségének támogatását élvezik. Az ökorendszerek tekintetében azonban továbbra is lezáratlan az a kérdés, hogy a rendszert a tagállamokban önkéntes vagy kötelező alapon kelljen-e alkalmazni.

Az **ágazati beavatkozásokat** illetően megvitatták a termelői szervezet operatív programjainak finanszírozására szolgáló működési alapokból környezeti és éghajlat-politikai célokra fordítandó források százalékos arányát, de a tagállamok véleménye továbbra is eltérő.

2. Gondolatok a további munkához

A fent ismertetett jogi elemek és követelmények mellett továbbra is megválaszolandó az a kérdés, hogy a KAP-stratégiai tervek keretében milyen pénzügyi hozzájárulást kell biztosítani a környezeti és éghajlat-politikai célok eléréséhez. Ezt a kérdést a reform összefüggésében megvitatták, és egyes tagállamok például azt javasolták, hogy a közvetlen kifizetések egy meghatározott részét az ökörendszerekre fordítsák, de továbbra is jelentős különbségek vannak a vélemények és a preferenciák között.

A bizottsági javaslat preambuluma tartalmazza azt az általános célkitűzést, hogy a KAP keretében az éghajlattal kapcsolatos kiadások elérjék a 40%-ot, és a 87. cikkben az éghajlattal kapcsolatos kiadások nyomon követésére szolgáló módszerről rendelkezik. A javaslat konkrétabb százalékos arányt (30%) is tartalmaz az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) költségvetéséből a környezettel és az éghajlattal kapcsolatos célkitűzésekre elkülönítendő forrásokra vonatkozóan. Az I. pillér keretébe illeszkedő beavatkozások esetében a javaslat minimális kiadási arányt (20%) határoz meg a gyümölcs- és zöldségágazat termelői szervezeteinek működési alapjai tekintetében.

Mivel a KAP-stratégiai tervnek koherens egészet kell alkotnia, amely mindkét pillér beavatkozásaira kiterjed, az elnökség azt javasolja, hogy **egyetlen közös százalékos arányt** vezessenek be, amely a KAP-stratégiai terv egészére vonatkozik, minden tagállamra egyformán alkalmazandó, továbbá a környezettel és az éghajlattal kapcsolatos célkitűzésekre fordítandó. Alternatív megoldásként ezt az egész KAP-stratégiai terv keretében e célokra tagállamonként **rögzített** finanszírozási **összegként** is ki lehetne fejezni. Más szóval, a finanszírozás tekintetében egy egységes százalékos arány vagy rögzített összeg vonatkozna mindkét pillérre, és **a szóban forgó tagállam egy vagy több beavatkozást választhatna az I. vagy a II. pillér vagy mindkettő keretében, ami hozzájárulna e százalék vagy összeg eléréséhez.** Ez azt jelentené, hogy a tagállamok kiválaszthatnák azokat a beavatkozásokat, amelyek helyi körülményeik fényében a legjobban megfelelnek nekik, anélkül, hogy kénytelenek lennének őket egy adott pillérből kiválasztani, ezáltal nagyobb rugalmasságot biztosítva a KAP-stratégiai terv kidolgozása során.

Vagyis az elnökség azt javasolja, hogy **ahelyett, hogy a II. pillérből 30%-ot a környezettel és az éghajlattal kapcsolatos célkitűzésekre különítenének el, a tagállamok a KAP-ra vonatkozó teljes pénzügyi keretükből (I. és II. pillér) különítsenek el egy bizonyos arányt ezekre a célkitűzésekre.**

Az elnökség úgy véli, hogy a KAP-stratégiai tervek kidolgozása során a törekvések erőteljesebbé tételére vonatkozó, a 92. cikk szerinti kötelezettséggel együtt egy egységes százalékos arány vagy rögzített összeg jó módja lenne annak, hogy láthatóvá tegyék a környezeti és éghajlat-politikai kiadásokat, a jelenlegi helyzethez képest emelkedjen a környezeti és éghajlat-politikai ambíció szintje, és biztosítsák a KAP „zöldítési struktúrájának” közös jellegét. Ugyanakkor az egységes közös százalékos arány vagy rögzített összeg rugalmasságot biztosítana a tagállamok számára annak eldöntésében, hogy körülményeiktől függően az I. vagy a II. pillérbe tartozó beavatkozások közül alkalmaznak-e többet, feltéve, hogy az előírt százalékos arányt vagy összeget elérik.

A közös százalékos arány a javasolt 30%-os célkitűzés helyébe lépne, és azt **később, a többéves pénzügyi keretről szóló határozat elfogadását követően rögzíteni** lehetne olyan szinten, amely a jelenlegi KAP-nál magasabb szintű környezeti és éghajlat-politikai ambíciót eredményezne. A gyümölcsös és zöldséggel kapcsolatos operatív programokra vonatkozó célkitűzés megmaradna, de annak százalékban kifejezett arányáról még megbeszéléseket kell folytatni.

Az egységes közös százalékos arány vagy rögzített összeg teljesüléséhez hozzájáruló beavatkozások

Az elnökség összeállította azon beavatkozástípusok előzetes listáját, amelyek az egységes közös százalékos arány vagy rögzített összeg (a jogi szövegben meghatározandó) teljesülése szempontjából szóba jöhetnek:

- az éghajlat- és környezetvédelmi célokat szolgáló rendszerek (ökorendszerek) (a stratégiai tervről szóló rendelet 28. cikke),
- a II. pillér keretében a környezet- és éghajlatvédelemhez hozzájáruló gazdálkodási kötelezettségvállalások (a stratégiai tervről szóló rendelet 65. cikke),

- a finanszírozásnak a hátrányos természeti adottság és egyéb területspecifikus hátrányok kompenzálására szolgáló bizonyos százaléka (a stratégiai tervről szóló rendelet 66. és 67. cikke cikke),
- környezeti és éghajlat-politikai célokhoz kapcsolódó beruházások (a stratégiai tervről szóló rendelet 68. cikke cikke),
- bizonyos ágazatokban az egyes beavatkozástípusokhoz tartozó, környezeti és éghajlat-politikai célokhoz kapcsolódó egyes beavatkozások,
- környezeti és éghajlat-politikai célokhoz kapcsolódó tanácsadási szolgáltatások (a stratégiai tervről szóló rendelet 13. cikke),
- környezeti és éghajlat-politikai célokhoz kapcsolódó tudásátadás és együttműködés (a stratégiai tervről szóló rendelet 71–72. cikke).

Az elnökség azt is javasolná, hogy a KAP-stratégiai tervről szóló rendelet egészüljön ki a kifejezetten a meghatározott százalékos arány / összeg nyomon követésére vonatkozó rendelkezésekkel. E rendelkezéseknek figyelembe kell venniük a II. pillér keretébe illeszkedő kötelezettségvállalások többéves jellegét. Ezért logikusnak tűnne egy többéves időszakon keresztül nyomon követni a célkitűzés teljesítését, és egy olyan mechanizmusról rendelkezni, amely biztosítaná az előírt százalékos arány / összeg teljesülését a KAP tervezési időszaka során.

A fent felvázolt háttér alapján felkérjük a minisztereket, hogy a „Mezőgazdasági és Halászati” Tanács 2019. november 18-i ülésén foglalkozzanak a következő **kérdésekkel**:

- Támogatni tudnák-e a tagállamok a környezeti és éghajlat-politikai célokra elkülönített, tehát mindkét pillérre kiterjedő egységes, közös, célzott finanszírozási arány elvét, figyelembe véve, hogy az elképzelés részletes kidolgozása további munkát igényel?
- A fentiekben felvázolt intézkedéscsomag kellően szilárd, ám rugalmas keretet biztosítana-e ahhoz, hogy emelkedjen a jövőbeli KAP környezeti és éghajlat-politikai ambíciójának szintje?